

ULF mine egne penge

Håndbog til personalet

UDVIKLINGSHÆMMEDES LANDSFORBUND

Her kan du kontakte os:
Sjællandsgade 32
7100 Vejle
Tlf: 7572 4688
www.ulf.dk
ulf@ulf.dk

© 2022 Udviklingshæmmedes LandsForbund - ULFmedie

Indholdsfortegnelse

Velkommen 4

Den pædagogiske praksis i ULF 5

Formålet med undervisningsmaterialet 7

Lovgivning 8

Dialogkort 9

Min økonomi 10

Hvad betyder ikonerne 11

Mine drømme 15

Min lønseddel 16

Min skat 17

Mine film 20

Noter 22

Velkommen

Denne personalevejledning gennemgår, hvordan der kan arbejdes med materialet til "Mine egne penge." Det er op til dig som personale, hvordan og hvilke dele af undervisningsmaterialet du vil benytte. Materialet til "Mine egne penge," har til formål at få borgerne til bedre at forstå og få indblik deres egen privatøkonomi. Og styrke borgerens selvbestemmelse og handlekompetence, når det handler om deres privatøkonomi.

God fornøjelse

Den pædagogiske praksis i ULF

Det overordnede generelle sigte med den pædagogiske praksis i ULF er, at borgere med udviklingshandicap eller med andre særlige forudsætninger bliver bedre i stand til: at tage vare på eget liv, lære nyt og udøve selvbestemmelse, medbestemmelse og indflydelse på sager, der vedrører dem, deres liv og deres deltagelse i samfundet - med tilstrækkelig og relevant støtte.

Vi ved noget, andre ikke ved

Den røde tråd og grundlæggende værdi i kursus- og foredragsvirksomheden i ULF, er, at undervisningen er bygget op sammen med borgerne og ud fra borgernes egne erfaringer, og på baggrund af de ønsker og behov for hjælp, støtte og undervisning, som borgerne udtrykker i vores medlemskredsen.

Særligt gode forudsætninger for undervisning og læring

Tilgængelighed, vedkommenhed og deltagelse i undervisningen er væsentlig i vores pædagogiske arbejde og varetages i samarbejde af en borgervejleder og en underviser.

Det er særligt for ULF, at vi uddanner borgervejledere, voksne mennesker med udviklingshæmning eller andre med særlige forudsætninger, til at holde foredrag og starte dialog om et emne, som borgervejlederen selv har erfaringer med. Det kan være fx om mobning, sex og kærester, forældreskab eller rygestop osv.

Underviseren er en voksen person med relevant faglig baggrund, der underviser i de aktiviteter, kurset i øvrigt indeholder og som ligeledes varetager og er ansvarlig for det samlede indhold, de pædagogiske skøn og rammen for kurset.

Den pædagogiske praksis i ULF

Kropsligt forankrede lærings- og dannelsesprocesser

Vi stiler i vores kurser efter at etablere overførelsesværdi af undervisningen, således at borgerne oplever at kunne noget mere og/eller noget nyt i deres egen hverdag. Det gør vi bl.a. ved at gøre indholdet i kurserne tilgængeligt både gennem ord, krop og visuelle medier.
Menneskets kropslige, sanselige, følelsesmæssige muligheder for at integreres i fællesska-bet er i ULF's pædagogiske praksis i fokus, som en del af en helhedsforståelse af deltage-rens mulighed for at indgå i lærings- og dannelsesprocesser.
Kurserne lægger også op til, at borgere og personale efterfølgende selvstændigt kan ardejde videre med emnet, sådan at overførelsesværdierne bliver forankrede over tid.

Den eksperimenterende praksis

Pædagogik handler altid om at eksperimentere, fordi praksis er afhængig af tid, sted og personer. Det er ikke muligt teoretisk at deducere eleven, situationen og relationen, og det er derfor nødvendigt at eksperimentere i praksis.
I ULF har vi dette didaktiske perspektiv. Materialerne er udarbejdet sådan, at undervise-re kan arbejde med deres deltageres egne erfaringer og interesser – dvs. indholdet kan tilpasses og bearbejdes til forskellige deltageres forudsætninger og aktualitets indhold.

Mål og evaluering

De mere konkrete mål for hvert enkelt kursus beskrives under hvert kursustilbud. Læringsprocessen for den enkelte såvel som for fællesskabet tilrettelægges didaktisk, sådan at man arbejder fra det kendte til det ukendte idet kompleksiteten øges sammen-hængende og meningsfuldt for deltagerne. De tre taksonomier - viden, holdninger og færdigheder - spiller sammen, og målet vil overordnet være at gå fra: 'viden til forståelse til anvendelse'. Vi arbejder med evaluering ud fra formålet om, at deltagerne skal kunne anvende erfaringer fra undervisningen i eget hverdagsliv. Derfor vil evalueringen først og fremmest handle om at huske og sprogliggøre konkrete læringserfaringer i gruppen såvel som hos den enkelte.

Formålet med undervisnings-materialet

Formålet er at give unge og voksne med et udviklingshandicap redskaber, så de bedre selv kan styre eller få indblik i deres privatøkonomi. Dette inkluderer undervisning i og udvikling af manualer for brug af MitID. Netbank, budgetlægning og gode regler for sund økonomi.

I dette hæfte er der beskrivelser af, hvordan materialet i kassen kan bruges.

Lovgivning

”Borgere med nedsat funktionsevne har som andre ret til at forpligte sig økonomisk og råde over egen økonomi i det omfang, der ikke er foretaget særlige begrænsninger, fx værgemål.
Retten til selv at bestemme over sin økonomi er en rettighed, som borgeren allerede har, og ikke noget, som den enkelte skal kvalificere sig til.
Det er altid udgangspunktet, at den enkelte selv håndterer og tager beslutninger om sin økonomi.
Er borgeren på grund af nedsat funktionsevne ikke i stand til at håndtere og tage beslutninger om sin økonomi, skal kommunen tage stilling til, hvordan borgeren kan støttes.
Personalets støtte til borgerens økonomihåndtering gives med respekt for borgerens handlefrihed og for de begrænsninger, der kan være, fx hvis borgeren er under værgemål.”

Socialstyrelsen 2013

Læs mere:
https://socialstyrelsen.dk/handicap/udviklingshaemning/udgivelser
Mine penge – hvad bestemmer jeg?
Borgerens økonomi
Min pårørendes økonomi

Dialogkort

Materialer:
Dialogkort

Alle kortene ligges på bordet med ”ULF-mine egne penge” opad. Deltagerne skiftes til at trække et kort. Den, der har trukket kortet, skal fortælle alt hvad han/hun ved om ordet på kortet. Efterfølgende supplerer de andre deltagere, så det bliver en snak om ”ordet” på kortet.

Apple Pay
Boligstøtte
Borger.dk
Bruttoløn
Budget
Budgetkonto
Digital post
Dummebøder
E-boks
Feriepenge
Fleksjob
Forbrugslån
Fuldmagt
Førtidspension
Gebyrer
Indboforsikring
Indtægter
Kontanthjælp
Kredit Kviklån
Årlige omkostninger i % (ÅOP)
MobilePay
MitID
Nem-konto
Netbank
Nethandel
Nettoløn
Omkostninger
Opsparing
Personfradrag
Privatøkonomi
Regnskab
Renter
RKI (Ribers Kredit Information)
Selvrisiko
Skat
SMS-lån
Værge
Ydelse

Min økonomi

Materialer:
Budgetkort
Penge
Lars, Louise eller Monas budget

Budgetkortene fordeles på et stort bord, så indtægterne ligger først, så alle udgifterne og til sidst opsparingerne.
Der tages udgang i Lars, Louise eller Monas fiktive månedlige indtægter og udgifter.

Først placeres indtægterne: Indtægt og boligsikring.
Legepengene fra kassen bruges.

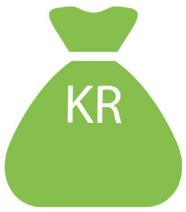
Så tager man pengene fra indtægten og fordeler dem på udgifterne: husleje, medielicens, telefon, kost, transportudgifter, forsikringer, kontingent, tøj, oplevelser, lommepenge, specielle udgifter og gæld.

Til sidst placeres de penge, som Lars, Louise eller Mona sparer op hver måned.

Hvad betyder ikonerne

Mine indtægter

Indtægter

Pension, løn, kontanthjælp

Boligsikring

Boligsikring fra kommunen

Mine opsparinger

Rejser/ferie

Rejse, weekendophold

Opsparing

Opsparing til uforudsete udgifter, tv, telefon

Hvad betyder ikonerne

Mine udgifter

Husleje

Husleje, el, varme og vand

Tv

TV-pakke, TV2 Play, Netflix, HBO og andre streamingtjenester

Telefon

Telefonabonnement, afdrag på telefonen og internet

Kost/mad

Dagligvarer som mad, toiletpapir og hygiejneartikler

Transportudgifter

Fælles bus, buskort, togkort og brændstof til scooter eller bil

Hvad betyder ikonerne

Mine udgifter

Forsikringer

Indboforsikring, ulykkesforsikring, rejseforsikring og forsikring af scooter, bil og hund

Kontingenter

Medlemsskaber af sportsklubber, fitnesscentre, foreninger og andet

Tøj

Tøj, sko og frisør

Oplevelser

Biograf, tivoli, koncerter og lignende

Lommepenge

Slik, cola, chips og lignende

Hvad betyder ikonerne

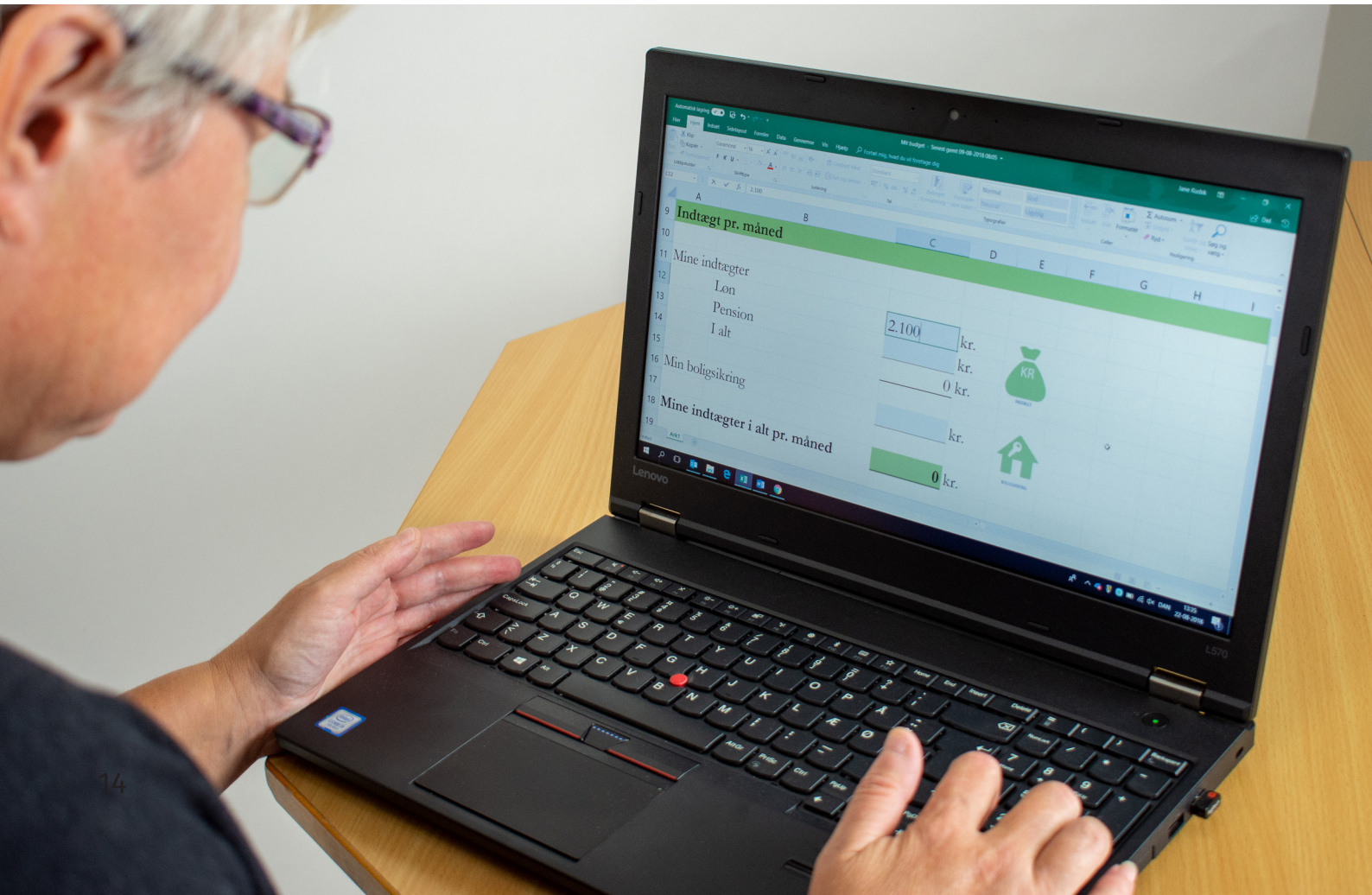
Mine udgifter

Specielle udgifter

Medicin, rengøring, tandlæge

Gæld

Banklån, kviklån, SMS-lån og andre lån gennem private finansieringsselskaber

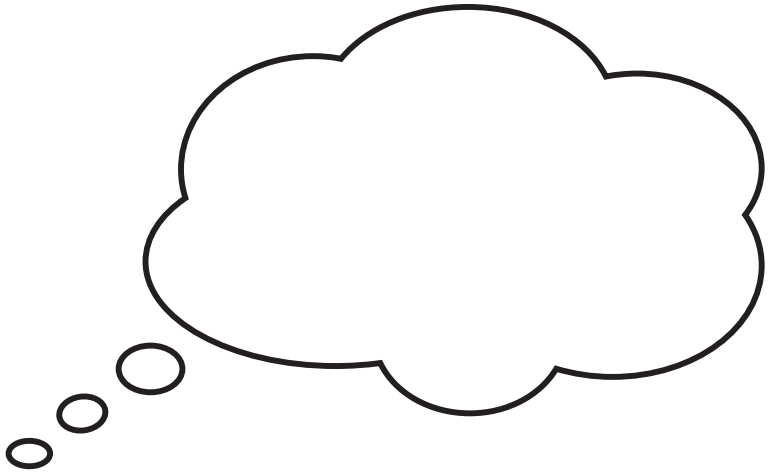

Mine drømme

Materiale:

Arket: Hvad drømmer jeg om at købe inden for det næste år? Arket er både i borgerens mappe og som ekstra bilag.

Dialog med borgeren om, hvad han/hun drømmer om at købe.

Indsæt et billede af dig selv

Hvad drømmer du om at købe: _____

Hvad koster det: _____

Hvis du skal spare op til det på et år. Hvor meget skal du så spare op hver måned:
Beløb/12 = månedlig opsparing

Min lønseddel

Lars lønseddel

En lønseddel kan se ud på mange forskellige måder afhængig af, hvilket lønsystem ar-bejdsgiveren bruger.

Vi har lavet et eksempel på en lønseddel, som personalet kan snakke med borgeren ud fra. Det er Lars lønseddel for hans arbejde hos den lokale købmand. Lars modtager også førtidspension.

Timer: Det antal timer, som du har arbejdet og skal have løn for.

Sats: det antal kroner, som du får pr. time

Bruttoløn: det beløb, som du har tjent før du har betalt bruttoskat, ATP og skat

ATP: arbejdsmarkedets tillægspension er en obligatorisk pensionsordning for lønmodta-gere, der arbejder mindst 9 timer pr. uge hos samme arbejdsgiver.

Bruttoskat: også kaldet arbejdsmarkedsbidrag. Det er en skat på 8%, som pålægges al arbejdsindkomst i Danmark uden fradrag af nogen art.

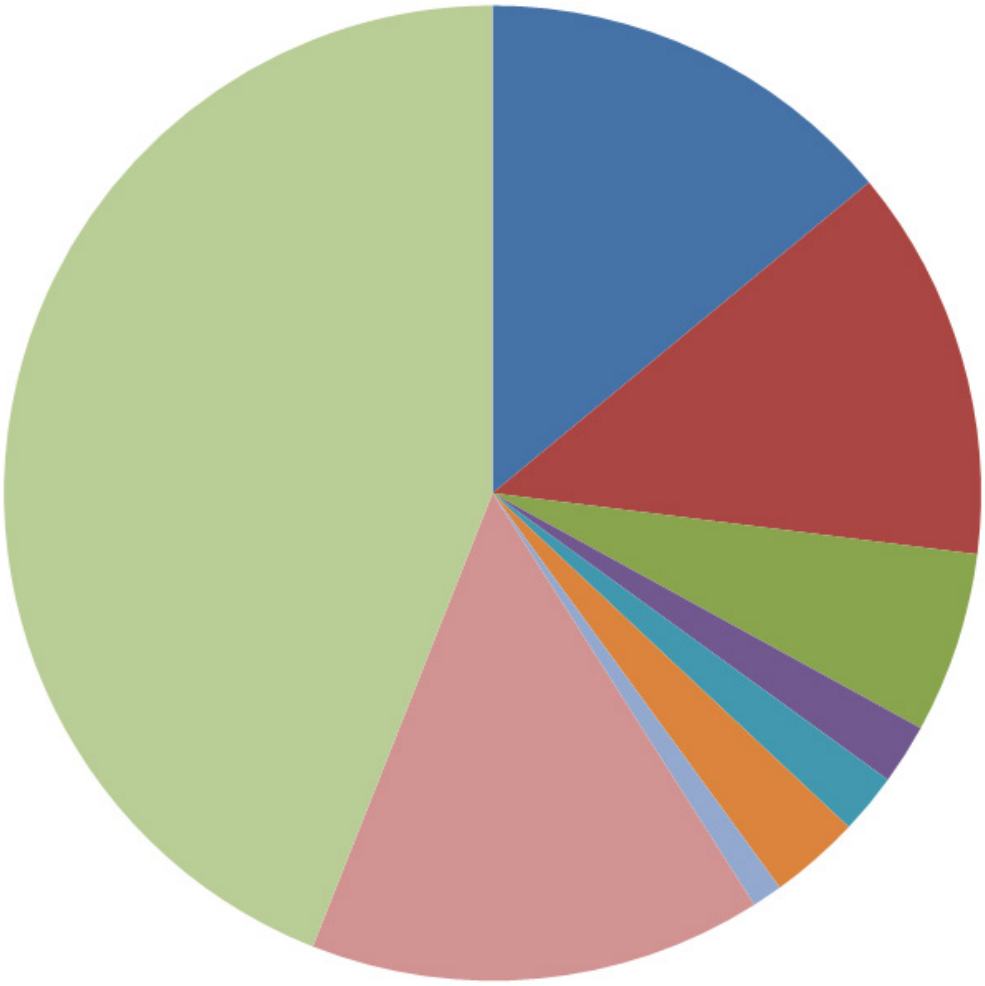
Personfradrag: alle har et personfradrag. Personfradraget er et beløb, som trækkes fra din løn, inden du skal betale A-skat.

A-skat: den skat, som du betaler af din primære indtægt

Udbetaling: det beløb, som du har til rådighed på din konto

Min skat

Materialer:
Plancher med oversigt over samfundets udgifter og indtægter.

- Undervisning
- Generelle offentlige tjenester
- Økonomiske anliggender
- Offentlig orden og sikkerhed
- Forsvar
- Fritid, kultur og religion
- Miljø
- Sundhedsvæsen
- Social beskyttelse

Min skat

Undervisning 14%

- Kommunernes og statens udgifter til undervisning fra 0. klasse til universitetsgrad. Herunder også specialundervisning.

Generelle offentlige tjenester 13%

- Udgifter til offentlige tjenesteydelser, som stilles gratis til rådighed for kollektivet, f.eks. folketinget, skattevæsen, finans- og udenrigstjeneste, ulandsbistand m.m.

Økonomiske anliggender 6%

- Udgifter til eksportfremstød, skovbrug, energi, råstofudvinding, bygge- og anlægs-arbejder, transport, kommunikation, landbrugsstøtte m.m.

Offentlig orden og sikkerhed 2%

- Udgifter til domstole, politi, fængsler, brandvæsen

Forsvar 2%

- Udgifter til det militære forsvar: hæren, flyvevåbenet, søværnet og civilforsvaret, som løser nationale og internationale opgaver.

Fritid, kultur og religion 3%

- Kommunerne og statens udgifter til tilskud til sports- og fritidsklubber, kunst- og kulturinstitutioner, radio, TV og religiøse organisationer.

Miljø 1%

- Udgifter til håndtering af affald, spildevand, forurening samt natur- og miljø beskyttelse.

Min skat

Sundhedsvæsen 15%

- Udgifter til apparater, udstyr og medicin. Især regionernes udgifter til sygehuse, praktiserende læger, tandlæger, sygesikring.

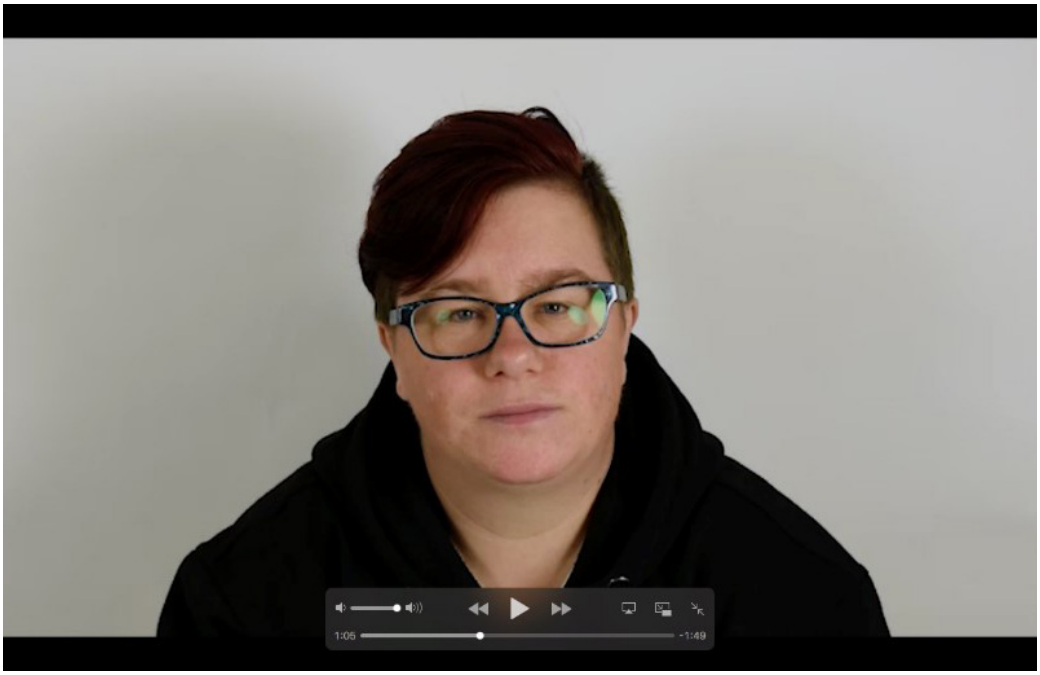
Social beskyttelse 44%

Socilal beskyttelse er opdelt på følgende måde:

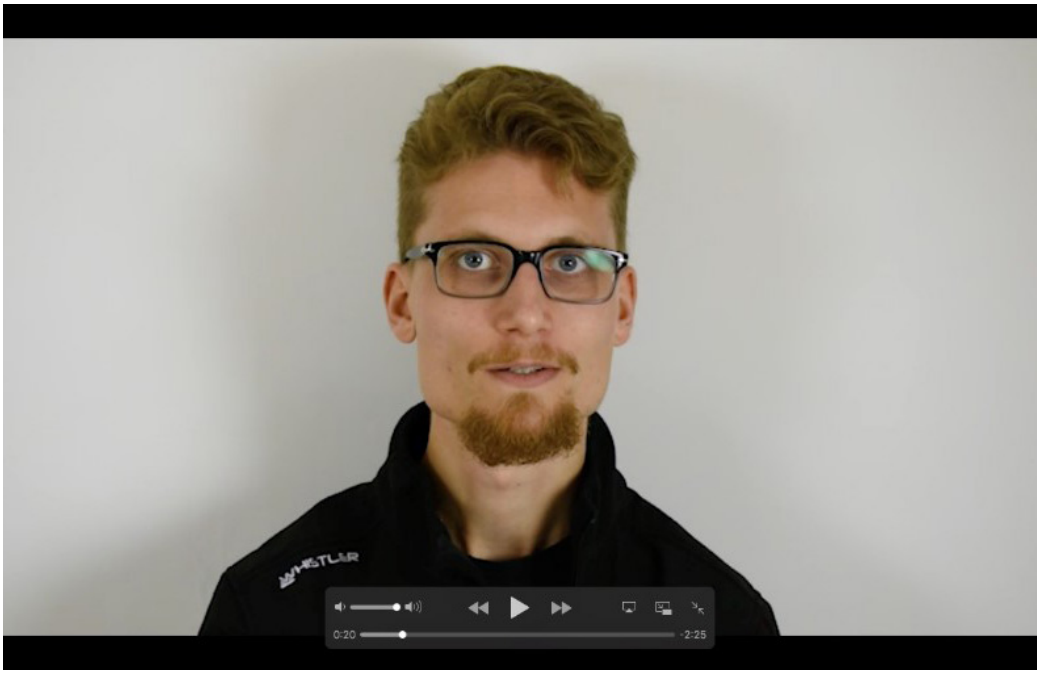
• Folke- og tjenestemandspension	42 %
• Førtidspension revalidering	13%
• Dagpenge og kontanthjælp	12%
• Syge- og barselspenge	7%
• Efterløn	6%
• Boligstøtte	4%
• Børne og ungeydelse	4%
• Øvrige	6%

Mine film

I kan sammen med borgeren se vores små videoklip om økonomi enten på vores hjemmmeside eller på iBook.
Hjemmeside: www.ulf.dk/foredrag-og-kurser/mine-egne-penge/

Sally fortæller om at være registreret i RKI (Ribers Kredit Information)

Rasmus fortæller om at være gældfri

Tina fortæller om, hvordan du kan hæve penge i en pengeautomat

Noter

Husk

Penge sparet er penge tjent

Udviklingshæmmedes LandsForbund
Sjællandsgade 32
7100 Vejle
Telefon 75 72 46 88
E-mail ulf@ulf.dk
www.ulf.dk